

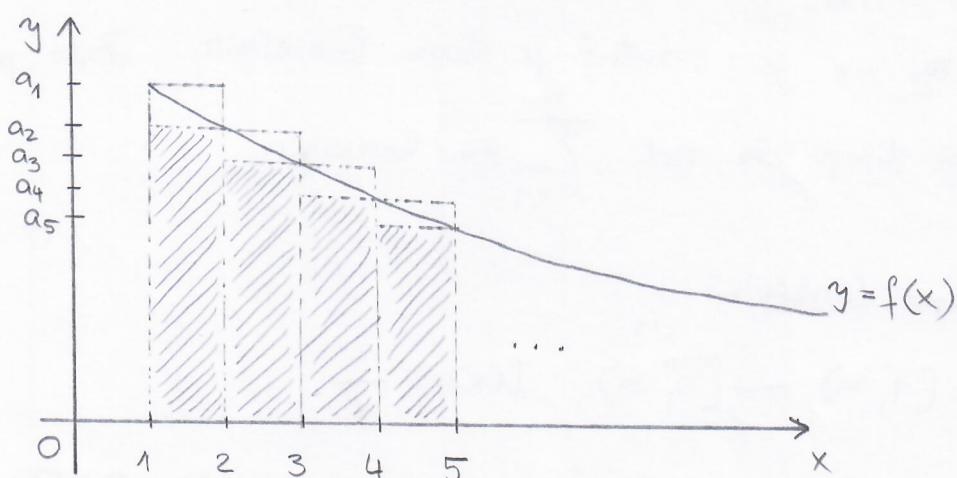
MATEMATIČKA ANALIZA 2

Završni ispit (1.7.2019.)

- RJEŠENJA ZADATAKA -

1.

(a)

Neka je $n \in \mathbb{N}$. Tada je n -ta parcijalna suma reda $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$,

$$S_n = a_1 + a_2 + \dots + a_n,$$

jednaka zbroju površina pravokutnika upisanih ispod grafa funkcije $y=f(x)$ (iscrtkani na slici) uvećaoj za a_1 :

$$S_n = a_1 + a_2 \cdot 1 + \dots + a_n \cdot 1 = a_1 + m(f, [1, n]),$$

pri čemu smo sa $m(f, [1, n])$ označili odgovarajuću donju integralnu sumu od f na segmentu $[1, n]$. Znamo da je ta suma manja ili jednaka integralu od f na $[1, n]$:

$$S_n = a_1 + m(f, [1, n]) \leq a_1 + \int_1^n f(x) dx. \quad (*)$$

S druge strane jer je f nenegativna funkcija i integral

$$\int_1^{\infty} f(x) dx \text{ konvergira, za svaki } n \in \mathbb{N} \text{ vrijedi:}$$

$$\int_1^n f(x) dx \leq \int_1^{\infty} f(x) dx.$$

Dakle, iz (*) imamo

$$S_n \leq a_1 + \int_1^\infty f(x) dx \quad \forall n \in \mathbb{N},$$

tj. niz $(S_n)_{n \in \mathbb{N}}$ je omeđen. Budući da je $a_n = f(n) \geq 0$ za sve $n \in \mathbb{N}$, taj niz je i rastući pa stoga konvergira. Zato po definiciji slijedi da red $\sum_{n=1}^\infty a_n$ konvergira.

(b) Promatramo funkciju

$$f: [1, \infty) \rightarrow [0, \infty), \quad f(x) = \frac{1}{x^r}$$

koja je neprekidna i padajuća na svojem domenu za $r > 0$.

Računamo

$$\int_1^\infty f(x) dx = \int_1^\infty \frac{1}{x^r} dx = \frac{1}{1-r} x^{1-r} \Big|_1^\infty = \begin{cases} \infty, & r < 1, \\ \frac{1}{r-1}, & r > 1. \end{cases}$$

Posebno, za $r = 1$ imamo

$$\int_1^\infty \frac{1}{x} dx = \ln|x| \Big|_1^\infty = \infty,$$

pa prema integralnom kriteriju slijedi da red konvergira za $r > 1$, a divergira za $0 < r \leq 1$.

U slučaju $r \leq 0$ imamo

$$\lim_{n \rightarrow \infty} n^{-r} = \begin{cases} 1, & r = 0 \\ \infty, & r < 0 \end{cases}$$

pa zbog narušenog nužnog uvjeta konvergencije zadani red u tom slučaju divergira.

(C) Inamo

$$\begin{aligned}
 & n^\alpha \left(\sqrt{n^2+1} - \sqrt[4]{n^4-1} \right) \cdot \frac{\sqrt{n^2+1} + \sqrt[4]{n^4-1}}{\sqrt{n^2+1} + \sqrt[4]{n^4-1}} = \\
 &= n^\alpha \cdot \frac{n^2+1 - \sqrt{n^4-1}}{\sqrt{n^2+1} + \sqrt[4]{n^4-1}} \cdot \frac{n^2+1 + \sqrt{n^4-1}}{n^2+1 + \sqrt{n^4-1}} \\
 &= n^\alpha \cdot \frac{(n^2+1)^2 - (n^4-1)}{(\sqrt{n^2+1} + \sqrt[4]{n^4-1})(n^2+1 + \sqrt{n^4-1})} \\
 &= \frac{n^\alpha (2n^2+2)}{(\sqrt{n^2+1} + \sqrt[4]{n^4-1})(n^2+1 + \sqrt{n^4-1})}
 \end{aligned}$$

Sada inamo

$$\begin{aligned}
 & \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^\alpha (\sqrt{n^2+1} - \sqrt[4]{n^4-1})}{\frac{1}{n^{1-\alpha}}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{n^\alpha (2n^2+2)}{(\sqrt{n^2+1} + \sqrt[4]{n^4-1})(n^2+1 + \sqrt{n^4-1})}}{\frac{1}{n^{1-\alpha}}} \\
 &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n^\alpha} \cdot \frac{1}{n^2} \cdot n^\alpha (2n^2+2)}{\frac{1}{n} \cdot (\sqrt{n^2+1} + \sqrt[4]{n^4-1}) \cdot \frac{1}{n^2} \cdot (n^2+1 + \sqrt{n^4-1})} \\
 &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2 + \frac{2}{n^2} \xrightarrow{0}}{\left(\sqrt{1 + \frac{1}{n^2}} + \sqrt[4]{1 - \frac{1}{n^4}} \right) \cdot \left(1 + \frac{1}{n^2} + \sqrt{1 - \frac{1}{n^4}} \right)} \\
 &= \frac{2}{(1+1)(1+1)} = \frac{1}{2} \in \langle 0, \infty \rangle,
 \end{aligned}$$

pa prema usporednom kriteriju zadani red dijeli konvergenciju s redom $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^{1-\alpha}}$.

Ovaj red prema (b) dijelu konvergira za $1-\alpha > 1$ ($\Leftrightarrow \alpha < 0$), a divergira za $1-\alpha \leq 1$ ($\Leftrightarrow \alpha \geq 0$).

Dakle zadani red konvergira za $\alpha < 0$, a divergira za $\alpha \geq 0$.

2. (a) $\frac{1}{1-x} = \sum_{n=0}^{\infty} x^n \quad |x| < 1$

$$\Rightarrow \frac{1}{1+x^2} = \sum_{n=0}^{\infty} (-x^2)^n = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n x^{2n} \quad / \int dx$$

$$\Rightarrow \arctg x + C = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2n+1} x^{2n+1} \quad |-x^2| < 1 \Leftrightarrow |x| < 1$$

Konstantu C možemo odrediti npr. uvrštanjem $x=0$ (sto smijemo jer $|0| < 1$):

$$0 + C = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2n+1} \cdot 0 = 0 \Rightarrow C = 0$$

$$\Rightarrow \arctg x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2n+1} x^{2n+1} \quad |x| < 1$$

(b) Svi redovi iz (a) dijela imaju isti radijus konvergencije, $R=1$;
zato će i dobiveni red potencija sigurno konvergirati na $(-1, 1)$. Ispitujemo konvergenciju u rubovima:

- $x = -1$

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2n+1} \cdot \underbrace{(-1)^{2n+1}}_{=-1} = - \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2n+1}$$

Za niz $a_n := \frac{1}{2n+1}$, $n \in \mathbb{N}$, vrijedi

- $a_n > 0 \quad \forall n \in \mathbb{N}$

- $a_{n+1} = \frac{1}{2n+3} < \frac{1}{2n+1} = a_n \quad \forall n \in \mathbb{N} \quad ((a_n) \text{ je padajući niz})$

- $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$

pa prema Leibnizovom kriteriju slijedi da dobiveni red konvergira.

$$\bullet x = 1$$

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2n+1} \cdot 1^{2n+1} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2n+1}$$

Za ovaj smj red pokazali da konvergira.

Dakle, područje konvergencije reda potencija iz (a) dijela je $[-1, 1]$.

$$(c) \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{2n+1} \cdot \left(-\frac{1}{3}\right)^n = ?$$

|mam

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{2n+1} \cdot \left(-\frac{1}{3}\right)^n = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2n+1} \cdot \left(\frac{1}{3}\right)^n$$

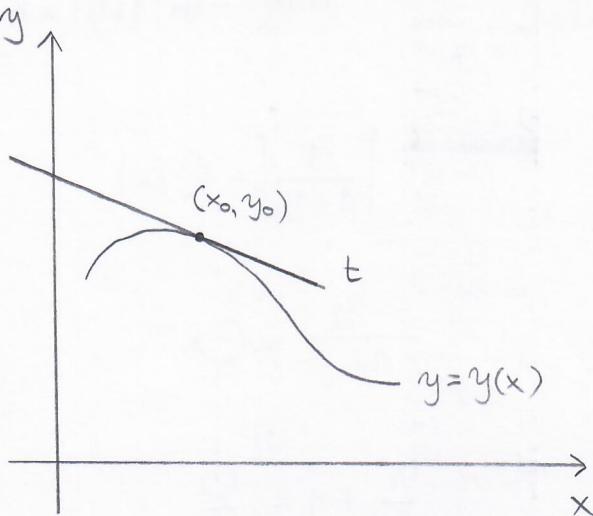
$$= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2n+1} \cdot \left(\frac{1}{\sqrt{3}}\right)^{2n} = \sqrt{3} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2n+1} \cdot \left(\frac{1}{\sqrt{3}}\right)^{2n+1}$$

$$= \begin{cases} \text{konstimus razvoj iz (a) dijela,} \\ \text{uocimo da je } \frac{1}{\sqrt{3}} \in [-1, 1] \end{cases}$$

$$= \sqrt{3} \operatorname{arctg} \left(\frac{1}{\sqrt{3}} \right) = \frac{\pi \sqrt{3}}{6}$$

3.

(a)

Neka je (x_0, y_0) proizvoljna točka tražene krivulje.

Jednadžba tangente na krivulu u toj točki glasi:

$$t \dots y - y_0 = y'(x_0)(x - x_0).$$

U točki presjeka s osi Oy imamo

$$x=0 \Rightarrow y = y_0 - y'(x_0)x_0.$$

Prema uvjetu zadatka mora biti

$$|y_0 - y'(x_0)x_0| = y_0^2,$$

a zbog proizvoljnosti točke (x_0, y_0) dobivamo diferencijalnu jednadžbu

$$|y - y'x| = y^2$$

$$\begin{array}{c} / \\ y - y'x = y^2 \end{array}$$

$$y'x = y - y^2$$

$$\begin{array}{c} \backslash \\ y - y'x = -y^2 \end{array}$$

$$y'x = y + y^2$$

$$\frac{dy}{y(1-y)} = \frac{dx}{x} \quad / \int$$

$$\frac{dy}{y(1+y)} = \frac{dx}{x} \quad / \int$$

$$\int \left(\frac{1}{y} + \frac{1}{1-y} \right) dy = \int \frac{dx}{x}$$

$$\int \left(\frac{1}{y} - \frac{1}{1+y} \right) dy = \int \frac{dx}{x}$$

Uočimo da pravci:
 $y=0, y=-1, y=1$
zadovoljavaju uvjet zadatka.

$$\ln|y| - \ln|1-y| = \ln|x| + \ln C \quad C > 0$$

$$\left| \frac{y}{1-y} \right| = C|x|$$

$$\left| \frac{y}{1+y} \right| = C|x| \quad C > 0$$

$$\frac{y}{1-y} = Cx$$

$$\frac{y}{1+y} = Cx \quad C \neq 0$$

$$\frac{1}{y} - 1 = \frac{C}{x}$$

$$\frac{1}{y} + 1 = \frac{C}{x} \quad C \neq 0$$

$$y = \frac{x}{C \pm x} \quad C \neq 0$$

Dakle, sve tražene krivulje su $y=0, y=1, y=-1, y = \frac{x}{C \pm x}, C \neq 0$.

(b) 1. način

Odredimo najprije diferencijalnu jednadžbu prve familije krivulja:

$$2x^2 + 5y^2 = C_1 \quad / \frac{d}{dx}$$

$$4x + 10yy' = 0$$

Zato ortogonalna familija ove familije krivulja mora zadovoljavati diferencijalnu jednadžbu

$$4x - \frac{10y}{y'} = 0$$

$$\frac{dy}{y} = \frac{5}{2} \frac{dx}{x} \quad / \int$$

$$\ln|y| = \frac{5}{2} \ln|x| + \ln C \quad C > 0$$

$$|y| = C|x|^{\frac{5}{2}} \quad C > 0$$

$$y = C\sqrt[5]{x^5} \quad C \neq 0$$

Dobili smo jednadžbu druge familije krivulja (možimo da možemo uključiti i slučaj $C=0$, tj. pravac $y=0$ je također ortogonalan na sve elipse iz prve familije).

2. način

Neka su

$$2x^2 + 5y^2 = c_1, \quad y = c_2\sqrt[5]{x^5},$$

dvije proizvoljne krivulje iz zadanih familija te (x_0, y_0) neka točka u kojoj se te krivulje sijeku. Odredimo koeficijente smjera tangenti na sijeku od oih krivulja u toj točki

$$2x^2 + 5y^2 = c_1 \quad / \frac{d}{dx}$$

$$4x + 10yy' = 0$$

$$\Rightarrow k_1 = y' = -\frac{2x_0}{5y_0}$$

$$y = c_2\sqrt[5]{x^5} \quad / \frac{d}{dx}$$

$$\Rightarrow k_2 = y' = c_2 \cdot \frac{5}{2} x_0^{\frac{3}{2}} = \frac{5c_2}{2} \sqrt{x_0^3}$$

Sada odredimo umnožak dobivenih koeficijenata smjera:

$$k_1 \cdot k_2 = -\frac{2x_0}{5y_0} \cdot \frac{5c_2}{2} \sqrt{x_0^3}$$

$$= -\frac{c_2 \sqrt{x_0^5}}{y_0} = \begin{cases} \text{konstans činjenica da } (x_0, y_0) \text{ leži} \\ \text{na drugoj krivulji pa je } y_0 = c_2 \sqrt{x_0^5} \end{cases}$$

$$= -1$$

Dakle, tangente na sve dve krivulje iz ovih familija su okomite u točci sjecista pa po definiciji slijedi da su ove dve familije krivulja ortogonalne.

4. (a) Ako diferencijalna jednadžba

$$P(x,y)dx + Q(x,y)dy = 0$$

ima Eulerov multiplikator oblika $\mu = \mu(y)$, onda uvjet egzaktnosti povlači

$$\frac{\partial}{\partial y} (\mu(y) P(x,y)) = \frac{\partial}{\partial x} (\mu(y) Q(x,y))$$

$$\mu'(y) P(x,y) + \mu(y) \frac{\partial P}{\partial y}(x,y) = \mu(y) \frac{\partial Q}{\partial x}(x,y)$$

$$\mu'(y) P(x,y) + \mu(y) \left(\frac{\partial P}{\partial y}(x,y) - \frac{\partial Q}{\partial x}(x,y) \right) = 0$$

$$\frac{\mu'(y)}{\mu(y)} = \frac{1}{P(x,y)} \left(\frac{\partial Q}{\partial x}(x,y) - \frac{\partial P}{\partial y}(x,y) \right)$$

Budući da je lijeva strana funkcija koja ovisi samo o varijabli y , to i desna strana mora biti funkcija ovisna samo o y .

Uz taj uvjet postoji traženi multiplikator i vrijedi

$$\ln \mu(y) = \int \frac{1}{P(x,y)} \left(\frac{\partial Q}{\partial x}(x,y) - \frac{\partial P}{\partial y}(x,y) \right) dy.$$

(b) $P(x,y) = \cos x + y$

$$Q(x,y) = 3x + \frac{2}{y} \sin x$$

$$\frac{\partial Q}{\partial x}(x,y) - \frac{\partial P}{\partial y}(x,y) = 3 + \frac{2}{y} \cos x - 1 = 2 + \frac{2}{y} \cos x$$

$$\Rightarrow \frac{1}{P(x,y)} \left(\frac{\partial Q}{\partial x}(x,y) - \frac{\partial P}{\partial y}(x,y) \right) = \frac{2 + \frac{2}{y} \cos x}{\cos x + y}$$

$$= \frac{2}{y} \cdot \frac{y + \cos x}{\cos x + y} = \frac{2}{y} \quad (\text{ovisi samo o } y)$$

Prije (a) dijelu slijedi da zadana jednadžba ima Eulerov množicnik oblike $\mu = \mu(y)$ i vrijedi

$$\ln \mu(y) = \int \frac{2}{y} dy = \ln y^2 \Rightarrow \mu(y) = y^2.$$

Zato rješavamo egzaktnu jednadžbu

$$(y^2 \cos x + y^3) dx + (3xy^2 + 2y \sin x) dy = 0.$$

Odredimo pripadni potencijal:

$$\frac{\partial u}{\partial x}(x,y) = y^2 \cos x + y^3 \quad / \int dx \Rightarrow u(x,y) = y^2 \sin x + y^3 x + \varphi(y) \quad / \frac{\partial}{\partial y}$$

$$\frac{\partial u}{\partial y}(x,y) = 3xy^2 + 2y \sin x \quad \frac{\partial u}{\partial y}(x,y) = 2y \sin x + 3xy^2 + \varphi'(y)$$

$$2y \sin x + 3xy^2 + \varphi'(y) = 3xy^2 + 2y \sin x$$

$$\varphi'(y) = 0$$

$$\varphi(y) = C$$

$$\Rightarrow u(x,y) = y^2 \sin x + y^3 x + C$$

Dakle, opće rješenje jednadžbe je dano s

$$y^2 \sin x + y^3 x = C, \quad C \in \mathbb{R}.$$

Iz početnog uvjeta

$$C = 1^2 \cdot \sin \pi + 1^3 \cdot \pi = \pi.$$

Zato je rješenje

$$y^2 \sin x + y^3 x = \pi.$$

5. (a) (T1) ISTINA

Neka je $x_0 \in \mathbb{R}$ takav da $W(y_1, \dots, y_n)(x_0) \neq 0$ i neka su $\alpha_1, \dots, \alpha_n \in \mathbb{R}$ skali takvi da

$$\alpha_1 y_1 + \alpha_2 y_2 + \dots + \alpha_n y_n = 0.$$

Uzastopnim deriviranjem gornje jednačnosti $n-1$ puta i uvrštanjem x_0 dobivamo homogeni sustav linearnih jednadžbi s nepoznalicama $\alpha_1, \dots, \alpha_n$:

$$y_1(x_0) \alpha_1 + y_2(x_0) \alpha_2 + \dots + y_n(x_0) \alpha_n = 0$$

$$y'_1(x_0) \alpha_1 + y'_2(x_0) \alpha_2 + \dots + y'_n(x_0) \alpha_n = 0$$

⋮

$$y^{(n-1)}_1(x_0) \alpha_1 + y^{(n-1)}_2(x_0) \alpha_2 + \dots + y^{(n-1)}_n(x_0) \alpha_n = 0$$

Determinanta ovog sustava je upravo Wronskijana

$$W(y_1, y_2, \dots, y_n)(x_0) = \begin{vmatrix} y_1(x_0) & y_2(x_0) & \dots & y_n(x_0) \\ y'_1(x_0) & y'_2(x_0) & \dots & y'_n(x_0) \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ y^{(n-1)}_1(x_0) & y^{(n-1)}_2(x_0) & \dots & y^{(n-1)}_n(x_0) \end{vmatrix} \neq 0.$$

Zato ovaj sustav ima jedinstveno rješenje $\alpha_1 = \alpha_2 = \dots = \alpha_n = 0$ pa su funkcije y_1, y_2, \dots, y_n po definiciji linearno nezavisne.

(T2) NEISTINA

Funkcije y_1 i y_2 su linearno nezavisne pa njihova Wronskijana ni u jednoj točki ne može biti nula.

Na primjer, funkcije $y_1(x) = e^{-x}$ i $y_2(x) = e^{-2x}$ čine bazu rješenja jednadžbe $y'' - 3y' + 2y = 0$, ali vrijedi

$$W(y_1, y_2)(x) = \begin{vmatrix} e^{-x} & e^{-2x} \\ -e^{-x} & -2e^{-2x} \end{vmatrix} = -e^{-3x} \neq 0 \quad \forall x \in \mathbb{R}.$$

$$(b) y'' + y = \frac{1}{\cos^3 x}$$

1° Homogena jednadžba

$$y'' + y = 0$$

Karakteristična jednadžba: $r^2 + 1 = 0 \Rightarrow r_{1,2} = \pm i$

$$\Rightarrow y_h = C_1 \cos x + C_2 \sin x, \quad C_{1,2} \in \mathbb{R}$$

2° Partikularno rješenje (varijacija konstanti)

$$y(x) = C_1(x) \cos x + C_2(x) \sin x$$

$$y' = -C_1 \sin x + C_2 \cos x + \underbrace{C_1' \cos x + C_2' \sin x}_{=0}$$

$$y'' = -C_1 \cos x - C_2 \sin x - \underbrace{C_1' \sin x + C_2' \cos x}_{= \frac{1}{\cos^3 x}}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} C_1' \cos x + C_2' \sin x = 0 & | \cdot \sin x \\ -C_1' \sin x + C_2' \cos x = \frac{1}{\cos^3 x} & | \cdot \cos x \end{cases} \left. \begin{array}{l} \text{+} \\ \text{=} \end{array} \right\} \Rightarrow C_2' \underbrace{(\sin^2 x + \cos^2 x)}_{=1} = \frac{1}{\cos^2 x}$$

$$\Rightarrow C_2' = \frac{1}{\cos^2 x}$$

$$\Rightarrow C_2' = -\frac{C_2' \sin x}{\cos x} = -\frac{\sin x}{\cos^3 x}$$

$$\begin{aligned} C_1(x) &= \int -\frac{\sin x}{\cos^3 x} dx = \left[\begin{array}{l} t = \cos x \\ dt = -\sin x dx \end{array} \right] = \int \frac{dt}{t^3} = -\frac{1}{2t^2} + D_1 \\ &= -\frac{1}{2\cos^2 x} + D_1, \quad D_1 \in \mathbb{R} \end{aligned}$$

$$C_2(x) = \int \frac{1}{\cos^2 x} dx = \operatorname{tg} x + D_2, \quad D_2 \in \mathbb{R}$$

$$\Rightarrow y = \left(-\frac{1}{2\cos^2 x} + D_1 \right) \cos x + (\operatorname{tg} x + D_2) \sin x =$$

$$= -\frac{1}{2\cos x} + \frac{\sin^2 x}{\cos x} + D_1 \cos x + D_2 \sin x$$

$$\Rightarrow y = -\frac{\cos 2x}{2\cos x} + D_1 \cos x + D_2 \sin x, \quad D_{1,2} \in \mathbb{R}$$

6. (a) 1. način

Odredimo Wronskijanu:

$$W(y_1, y_2, y_3, y_4)(x) = \begin{vmatrix} 1 & x & \cos(3x) & \sin(3x) \\ 0 & 1 & -3\sin(3x) & 3\cos(3x) \\ 0 & 0 & -9\cos(3x) & -9\sin(3x) \\ 0 & 0 & 27\sin(3x) & -27\cos(3x) \end{vmatrix}$$

↑

$$= \begin{vmatrix} 1 & -3\sin(3x) & 3\cos(3x) \\ 0 & -9\cos(3x) & -9\sin(3x) \\ 0 & 27\sin(3x) & -27\cos(3x) \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} -9\cos(3x) & -9\sin(3x) \\ 27\sin(3x) & -27\cos(3x) \end{vmatrix}$$

↑

$$= 243 (\cos^2(3x) + \sin^2(3x)) = 243 \neq 0$$

$\Rightarrow y_1, y_2, y_3, y_4$ su linearno nezavisne funkcije

2. način

Po definiciji: neka su $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3, \alpha_4 \in \mathbb{R}$ skalar i tako da

$$\alpha_1 y_1(x) + \alpha_2 y_2(x) + \alpha_3 y_3(x) + \alpha_4 y_4(x) = 0 \quad \forall x \in \mathbb{R}.$$

Ova jednačnost posebno vrijedi za

$$\begin{aligned} x = 0 &\Rightarrow \alpha_1 + \alpha_3 = 0 \Rightarrow \alpha_3 = -\alpha_1 \Rightarrow \alpha_3 = 0 \\ x = \frac{\pi}{2} &\Rightarrow \alpha_1 + \frac{\pi}{2}\alpha_2 + \alpha_4 = 0 \Rightarrow \alpha_4 = 0 \\ x = \pi &\Rightarrow \alpha_1 + \pi\alpha_2 - \alpha_3 = 0 \Rightarrow 2\alpha_1 + \pi\alpha_2 = 0 \Rightarrow \alpha_1 = 0 \\ x = 2\pi &\Rightarrow \alpha_1 + 2\pi\alpha_2 + \alpha_3 = 0 \Rightarrow 2\pi\alpha_2 = 0 \Rightarrow \alpha_2 = 0 \end{aligned}$$

Dakle, nužno mora biti $\alpha_1 = \alpha_2 = \alpha_3 = \alpha_4 = 0$ pa su funkcije

y_1, y_2, y_3, y_4 linearne nezavisne.

(b) Uočimo da je tražena jednadžba barem četvrtog reda (jer za rješenja ima četiri linearne nezavisne funkcije). Imamo

$y_1(x) = e^{0 \cdot x}$, $y_2(x) = x e^{0 \cdot x} \Rightarrow r_{1,2} = 0$ je dvostruko rješenje karakteristične jednadžbe,

$y_3(x) = \cos(3x)$, $y_4(x) = \sin(3x) \Rightarrow r_{3,4} = \pm 3i$ je par kompleksno konjugiranih rješenja karakteristične jednadžbe.

Zato je karakteristična jednadžba

$$r^2(r^2 + 9) = 0 \\ \Rightarrow r^4 + 9r^2 = 0$$

pa je tražena homogena linearna diferencijalna jednadžba

$$y^{(4)} + 9y'' = 0.$$

(c) $y''' - 2y'' + 5y' = \sin x$

1° Homogene jednadžba

$$y''' - 2y'' + 5y' = 0$$

Karakteristična jednadžba:

$$r^3 - 2r^2 + 5r = 0 \\ r(r^2 - 2r + 5) = 0 \\ / \qquad \backslash \\ r_1 = 0 \qquad \qquad r^2 - 2r + 5 = 0 \\ r_{2,3} = 1 \pm 2i$$

$$\Rightarrow y_h = C_1 + C_2 e^x \cos(2x) + C_3 e^x \sin(2x), \quad C_{1,2,3} \in \mathbb{R}$$

2° Partikularno rješenje

Tražimo ga metodom oblike desne strane; imamo

$$xe^x = e^{1 \cdot x} (x \cdot \cos(0 \cdot x) + 0 \cdot \sin(0 \cdot x)),$$

a budući da $1+0 \cdot i = 1$ nije rješenje karakteristične jednadžbe, tražimo partikularno rješenje oblike

$$\begin{aligned} y_p &= x^0 e^{1 \cdot x} ((Ax+B) \cos(0 \cdot x) + (Cx+D) \sin(0 \cdot x)) \\ &= (Ax+B)e^x. \end{aligned}$$

Sljедi

$$y_p' = Ae^x + (Ax+B)e^x = (Ax+A+B)e^x$$

$$y_p'' = Ae^x + (Ax+A+B)e^x = (Ax+2A+B)e^x$$

$$y_p''' = Ae^x + (Ax+2A+B)e^x = (Ax+3A+B)e^x$$

$$\Rightarrow y_p''' - 2y_p'' + 5y_p' = (4Ax + 4A + 4B)e^x = xe^x$$

$$\Rightarrow 4Ax + 4A + 4B = x$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 4A = 1 \\ 4A + 4B = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{aligned} A &= \frac{1}{4} \\ B &= -A = -\frac{1}{4} \end{aligned} \Rightarrow y_p = \left(\frac{1}{4}x - \frac{1}{4}\right)e^x$$

Opće rješenje zadane jednadžbe je

$$y = \left(\frac{1}{4}x - \frac{1}{4}\right)e^x + C_1 + C_2 e^x \cos(2x) + C_3 e^x \sin(2x), \quad C_{1,2,3} \in \mathbb{R}$$